

Risør og Søndeled Menighetsblad

Nr. 3. høsten 2018 – 72.årgang

HEL-dag og gatefest

Innhold:

- s. 5 og 15: Den store kirkebasaren
- s. 6: 250 års minne, utvidelsen av Søndeled kirke
- s. 7: HEL- dag og gatefest
- s. 8 og 9: Hva skjer i menighetene i høst?

Gudstjenester i menighetene

Rett til endringer forbeholdes. Følg med i lokalavisa, og på
www.risor.kirken.no

Søndag 09. september

16. søndag i treenighetstiden,
Matt 5, 10-12

Risør Kirke kl. 11.00

Gudstjeneste I. Øybekk

Sønedeled Kirke kl. 11.00

«Sprell levende» gudstjeneste
A. M. Walla

Søndag 16. september

17. søndag i treenighetstiden,
Luk 7, 11-17

Fryndal Kirke kl. 11.00

Supersøndag I. Øybekk –
Høsttakkefest, 4 årsbok.

Søndag 23. september

18. søndag i treenighetstiden,
Matt 8, 5-13

Risør Kirke kl. 11.00

Gudstjeneste I. Øybekk –
Bare For Gøy kommer

Sønedeled Kirke kl. 11.00

Gudstjeneste A. Lauvhjell

Søndag 30. september

19. søndag i treenighetstiden,
Joh 7, 14-17

Fryndal Kirke kl. 11.00

Gudstjeneste A. M. Walla

Søndag 07. oktober

20. søndag i treenighetstiden,
Mark 10, 2-9

Risør Kirke kl. 11.00

Gudstjeneste I. Øybekk

Søndag 14. oktober

21. søndag i treenighetstiden,
Luk 16, 19-31

Risør Kirke kl. 11.00

Gudstjeneste I. Øybekk

Fortsettelse neste rubrikk..

Sønedeled Kirke kl. 11.00

«Sprell levende» gudstjeneste
4 årsbok og 3 års CD.

A. M. Walla

Fryndal Kirke kl. 18.00

Ungdomsgudstjeneste

A. M. Walla m.fl

Søndag 21. oktober

22. søndag i treenighetstiden,
Luk 18, 9-14

Fryndal Kirke kl. 11.00

Supersøndag I. Øybekk

6 årsbok

Søndag 28. oktober

Bots og bønnedag,

Luk 18, 19-14

Risør Kirke kl. 11.00

Gudstjeneste A. M. Walla

Sønedeled Kirke kl. 11.00

Gudstjeneste A. Lauvhjell

Søndag 04. november

Allehelgensdag, Matt 5, 13-16

Risør Kirke kl. 11.00

Gudstjeneste I. Øybekk,

A. M. Walla

Sønedeled Kirke kl. 18.00

Gudstjeneste A. M. Walla,

I. Øybekk og A. Lauvhjell

GAVER TIL MENIGHETSBLADET.

Siden forrige nummer er det kommet
inn kr.1150 i gaver til menighets-
bladet. Tusen takk!

PILGRIMSFERD MED RISØR 2

Redningsskøyta Risør 2 fikk i juni æren av åpne Kystpilegrimsleia. Han fikk være med å dokumentere begivenheten. 5 Fylkeskommuner samarbeidet om å synliggjøre leia de sjøfarende pilegrimene tok. Langs ferden finnes det et vell av kulturminner med tydelige spor etter middelalderens pilegrimer.

Om bord var **Rune Nylund Larsen**. Vi som kjenner til hans evner som fotograf vet at dette var et meget godt valg. På trebåtfestivalen laget han et foredrag om turen.

16. September kl. 18.00 kommer han til Sønedeled menighetshus. Vi får se bilder og høre Rune fortelle om denne spesielle turen. Vi har med organist, så egnet musikk blir det også.

Vi server kveldsmat. Velkommen

Slekt skal følge slekters gang

Døpte

Vigde

Risør kirke

- 27.05. Hedda Røed Taraldlien
Oda Røed Taraldlien
Markus Tallaksen Larsen
08.07. Ida Wang Larsen
15.07. Thor Nordstrand Johansen
29.07. Nicoline Giske Holland
12.08. Julie Nerdalen Hovde

Frydendal kirke

- 10.06. Karoline Hellerdal Garthe
Jacob Edler Paulsen

Sønedeled kirke

- 06.07 Kim Leander Meyer-
Robbersmyr

Sandnes bedehus

- 03.06. Sophie Glippe Aasen

Randvik strand

- 28.07. Jonathan Svenning

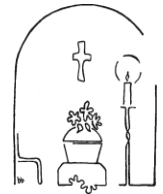
Risør menighet

- 09.06. Eline Gautland Andersen
og Andreas Lia
23.06. Tonje Dørsdal Gjørline og
Hassan Paulsen
07.07. Camilla Ausland Sørensen
og Kyrre Dagfinn Ellefsen
28.07. Benedikte Gundersen og
Truls Johansen Bakke
Hanne Nøvik
og Peter Svenning
11.08. Heidi Husby og
Espen Hauglid
Synne Sætrang og
Sindre Granum

Sønedeled menighet

- 14.07. Katrine Stensvold og
Torbjørn Egeland Torp

Begravde/
Bisatte

Risør kirke/gravkapell/ kirkegård

- 27.11.17 Reidar Lindberg
04.06. Kjell Mo
08.06. Reidun Sigvor Saltnes
19.06. Rune Johansen
25.06. Sidsel Marit Rødal Vatne
02.07. John Olsen
04.08. Johan Andreas Nyland
14.08. Magne Mykland
18.08. Eva Irene Kristiansen

Frydendal kirke/kirkegård

- 02.06. Leif Oskar Wroldsen
06.06. Anny Trulsvik

Sønedeled

kirke/- kirkegård

- 14.12.17 Torill Stiansen
26.05. Erasmus Dietrichson
25.06. Bjørn Kristian Rye-
Andersen (Nøtterøy)
12.07. Kari Rønningen

Sandnes kirkegård

- 02.07. Edle Stiansen

Kirkeskipet - midt i Arendalsuka

Vi var en tur i Arendal tirsdag 14. august. Det flotte "Kirkeskipet" Adella lå midt i Pollen, med tre biskoper og Kirkeråds-topper om bord. Vi overvar en samtale mellom stortingspresident *Tone Wilhelmsen Trøen* og preses (ledende biskop) *Helga Byfuglien*, om salmeskatten og kristendommens betydning i dagens norske samfunn.

Foran kulturhuset var det tett av telt, blant annet ei "teltkirke" som byens frimenigheter og noen misjonsorganisasjoner hadde gått sammen om. Bibelselskapet hadde som seg hør og bør Bibel-lesing i gatekapellet i Kirkebasaren. Arrangementet "Den store samtalen" med Kåre Willoch og Erik Solheim gikk vi glipp av; da vi kom møtte vi en kø av mennesker på vei ut, for det var blitt stappfullt.

Men det er jo fint at kirker blir fulle!

Tekst og bilder: Arne Lauvhjell

Sjømannsmisjonen var til stede med vafler og kaffe, her er frivillig Stein Gjulem og diakonirådgiver Erling Jakobsen

To fine temakvelder på Frydendal i høst!

Temakveld onsdag 12. september kl. 19.00

Det er tid for høstens første temakveld på Frydendal menighetshus, onsdag 12. september.

Vi får besøk av Osvald Magnussen som i ord og bilder vil kåsere om Sørlandets store billedhugger på 1700 - tallet, Ole Nilsen Weierholt. Denne stod for ombygging og utsmykking av flere kirker langs sørlandskysten, bl.a. Risør og Sønedeled kirker. Han laget også ovnsmodeller for alle jernverk i distriktet. Med han fikk Øst-Nedenes sin barokk-, rokokko - og Louis - seizemester som preget vårt distrikt i et halvt hundre år.

Osvald Magnussen har nylig gitt ut bok om Weierholt. Han er tidligere sjefsredaktør i avisa Østlendingen.

Som alltid begynner kvelden med god servering og blir avsluttet med ord til ettertanke.

Vel møtt.

Temakveld onsdag 10. oktober i Frydendal Menighetshus kl. 19.00

Berit Rickhard:

"Fra sjømann til soldat - Krigen som aldri tok slutt."

"Min far var krigsseiler, og krigen var et ord jeg tidlig ble fortrolig med. De voksne rundt meg brukte det ofte, og jeg var ikke store jenta før jeg skjønnte at det var krigen som hadde ødelagt min fars helse, det var den som var skyld i at han ikke kunne dra til sjøs igjen. Alle ulykker og knuste drømmer hadde sitt opphav i dette lille bitre ordet - krigen," skriver Berit Rickhard i forordet til denne boka, der hun følger sin far gjennom krigsårene i den norske handelsflåten. Hun vil prøve å finne ut hvorfor krigen satte så dype og varige spor i farens sinn.

Fra sjømann til soldat. Krigen som aldri tok slutt er historien om maskinisten og krigsseileren Leonard Otto Sundby. Det er også beretningen om to skip og mannskapene deres: arendalsskipet *Velox*, fra angrepet på Norge 9. april 1940 til utgangen av 1943, og haugesundsskipet *Thore Hafte* fra året 1944 og invasjonen i Normandie. Bokas siste del handler om den ydmykende og urettferdige behandlingen krigsseilerne fikk i Norge etter krigen. Parallelt forteller Berit Rickhard en personlig historie om faren og hans skjebne etter at han kom tilbake til hjemlandet i 1945. For ham - og mange andre krigsseilere - skulle krigen aldri ta slutt. Den hadde bitt seg fast i nervesystemet deres.

Berit Rickhard (f. 1947) er utdannet cand.philol. med hovedfag i norsk. Hun er bosatt i Arendal der hun har arbeidet som lektor i videregående skole. Tidligere utgivelser: *Romanene Jeg vet en deilig have* (1989) og *Hekser i måneskinn* (1991).

BLADBUD MENIGHETSBLADET

Vi trenger nye frivillige bladbud!

Kunne du tenke deg å gå en runde med Menighetsbladet 4 ganger i året?

Ta kontakt med Eileen Liborg Basma på kontoret.

Telefon 37 15 03 21 eller e-post eileen@risor.kirken.no

Den Store Kirkebasaren 2018.

Lill Jorunn Larsen

Den store Kirkebasaren var i år lørdag 18. august ved Frydendal kirke og Menighetshus. Været var ikke det beste, men det var stort sett opphold, med korte perioder lett regn. Heldigvis hindret ikke det tilstrømmingen av folk til arrangementet. Selv om noen kanskje lot seg skremme av værmeldingen, var det veldig godt med folk utover formiddagen.

Mange aktiviteter.

Tidligere var jo dette den store Auksjonsdagen på Frydendal, men nå heter dette arrangementet Den Store Kirkebasaren. Grunnen er at en stor basar har blitt hovedsatsning og hovedinntekts-kilde. Risør menighet prøver å følge med i tiden og er stadig på jakt etter å finne ut hva som trekker folk til en trivelig dag med mange aktiviteter. Noen av aktivitetene gir oss bra inntekt, mens andre, som Auksjonen, ikke lenger gir noe resultat av betydning, men vi har tro på at det gir underholdningsbidrag og trivsel i helheten.

Salg av vedsekker er også en del av arrangementet, alt er solgt. Dette er basert på mye dugnad på vinteren med felling av trær, kutting, kløyving og pakking av flere hundre vedsekker.

Loppemarked er fremdeles populært og det var mange rundt bordene. Mange skaffet seg en "godbit" til en rimelig penge.

Artikkelen fortsetter på s. 14

I år var det ansiktsmaling til de minste 😊

Mange trossa regnværet, og fant både lopper og ting på auksjonen.

Fellesskapskveld Krabbesund Bedehus

Velkommen på fellesskapskveld!

Torsdag 6.september

Tema: «Brasil-landet med stor F» og Brasilsanger
v/ Inger Øybekk

Torsdag 18.oktober

Bibelsamtale: «Kreative medvandrere»
v/ Inger Øybekk

Torsdag 22.november!

«Når Jesus kommer og gjør alle ting nye»
v/Svein Skalvik

Kvelden starter med enkel kveldsmat.
Alle kvelder starter kl. 19.00

Arrangør: Risør menighet

Historisk søndagskveld i Sønedeled kirke

Søndag 18.november kl. 18.00, en søndag uten gudstjeneste på Sønedeled, da blir det dobbel temakveld om Sønedeled kirke. Kulturhistoriker Kirsten Hellerdal forteller om utvidelsen av kirka i 1768, og litteraturviter Oddbjørn Johannesen kåserer om treskjæreren Ole Nielsen Weierholt (1718 - 1792). Han var fra Austre Moland, og sto for byggearbeider og utsmykninger i mange av sørlands-kirkene.

Det siste store oppdraget hans var Sønedeled kirke, tjueto år etter utvidelsen, der han skar altertavla og korskillet. Det er signert "O.N.S.W. 1788" i springlistramma. Han skar også ovnsmodeller for jernverkene i distriktet.

250-års minne: Utvidelsen av Søndeled kirke i 1768

Tekst: Kirsten Hellerdal
bilder: Arne Lauvhjell

På midten av 1700-tallet var Søndeled kirke blitt for lita. I 1745 var Risør prestegjeld skilt ut fra Gjerstad, og Søndeled blei anneks til Risør. Samtidig fikk Eikelands verk anledning til å søke Søndeled kirke. Bare her

budde det kanskje opp mot to hundre mennesker. Det måtte skje en utvidelse.

Korskirkene var introdusert som planløsning, bl.a. var Risør kirke fra 1647 bygd slik opprinnelig. Også langkirker fra middelalderen var utvida på denne måten. Holt kirke og Dypvåg kirke var nærliggende eksempler på en påbygging med vinkelrette armer i tømmer på steinkirka i 1750-åra. Lars Albretsen fra Øvernes i Holt blei hyrt inn som byggmester, siden han hadde greid teknisk å løyse overgangen mellom stein og mur. I løpet av noen tiår blei de fleste av steinkirkene langs sørlandskysten utvida slik.

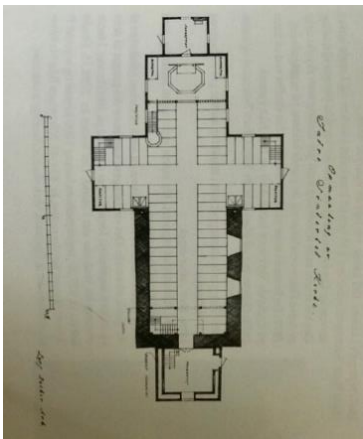

Kviteseid gamle kyrkje (Foto: Wikipedia, redigert av A.L.) Slik kan Søndeled kirke ha sett ut før utbyggingen. Tilbygget er der det gamle koret var.

En vet ikke hvor mange sitteplasser den gamle steinkirka hadde. Fra middelalderen skulle menigheten stå under messa, men det var paller langs veggene for gamle og sjuke. I alle fall etter reformasjonen kom det benker, og på 1600-tallet galleri. I 1718 var det galleri med tre stolrader over hverandre, det må ha vært på nordre langvegg. Da var alle

muligheter for utvidelse brukt opp i den gamle kirka.

Søndeled kirke blei oppmålt i 1922. Mørk farge: Hovedskipet av stein fra middelalderen. Bildet er fotografert fra "Søndeled kirke og kirkegård" side 41.

I februar 1768 blei det inngått spesifisert kontrakt med Lars Albretsen om utbygging av kirka. Han skulle sette på steinkirka tre vinger/fløyer, en mot nord, en mot sør og en som alterparti og i tillegg et sakristi. Det skulle være innsatt gode vinduer i veggene og taket skulle ha blå (svarte, glaserte) tegl. Det skulle oppføres murer under tømmerkonstruksjonene. Det nye tårnet fra 1752 skulle også ettersees. Telthuset, som lå for nær det planlagte sakristiet, måtte flyttes litt. (Dette var et militært depot for oppbevaring av effekter brukt ved manøver. Det ble flytta litt lengre mot nordøst, der jordet lenge het Telthusekra, nå del av kirkegården mot Menighetshuset.) For denne jobben skulle Lars Albretsen ha 1900 riksdaler.

Alt 28. nov. 1768 var arbeidet utført. Tømmerkonstruksjonen er føyd til steinkirka med jernbolter. Taket er nå utforma som hvelving for akustikkens skyld, og utvendig tekt med blå tegl. Det er satt inn store

vinduer, vi antar at det er datidas høye rokokkovinduer med 8 eller 10 ruter pr ramme, to-fags vinduer, ant. med samme lysåpning som nåværende sveitzervinduer. Det blei satt inn benker på hver side av midtgangen, manns- og kvinneside. Dessuten én innebygd stol og mulighet for flere. (Antar at denne første var for forvalteren ved Eikelands verk.) I hver ende av fløyene var der kor, kirketrev som de også kalles, for ugift ungdom, som bare betaler noen skilling for et sete.

En hadde ikke råd til å skaffe nytt alter og prekestol. Prekestolen fra den gamle kirka blei satt inn på søndre side, øst for korsen. Hvordan alteret var, er det ikke godt å vite. Det gamle alterbildet av nattverden fra 1650-åra, som henger nederst i kirka, kan fortsatt ha tjent som fondmotiv, uten at en heilt ser dette for seg. Det tok fortsatt flere tiår før ny alteromramming ble skåret ut, enda lenger før nye altertavler var på plass. Korsketting hadde neppe dekorasjon, og skyene i takhvelvinga samt marmoreringa på bjelkene kom seinere etter at det på ny var samla inn midler.

Sørveggen i dag. (Foto: Torvald Slettebø, Universitetet i Agder. Redigert av A.L.) Kirketjener John Hasåsmyr oppdaga den gamle inngangsdøra i sørveggen for femti år siden.

Hel-dag og gatefest

Inger Øybekk

Denne gangen var vi heldige. Himmelen var knall blå og sola varma akkurat passelig. Det var klart for Gatefest, for gatefest bør være i gata og ikke inne.

I fjor var det regn og vi måtte trekke inn, men i år var det satt opp bord og stoler til neste 100 stykker og det var ikke mange ledige plasser. Flinke folk var tidlig ute på søndag morgen, fikk opp ett telt til festens største trekkplaster; Bandet «Sound of Happiness» fra Kristiansand, og et telt til mat. Matkomiteen var tidlig i sving, og hvert bord var dekket med to nydelige blomsterbuketter. Diakonigruppa i menigheten takker alle som gjorde dagen mulig.

Det var siste søndag i august og det var HEL-dag i byen.

Det starta med gudstjeneste. Mange med ulike funksjonshemminger deltok på ulikt vis i gudstjenesten. Deres familier og venner koste seg sammen med alle som stilte opp.

Dagens utfordring kom i temaet for gudstjenesten: «Sørg godt for ham – Sørg godt for hverandre.»

«Gamlepresten» Rune minnet om å se hverandre og vise godhet. Og midt i talen ble vi utfordret til å si noe godt til/om den som satt ved vår side, før menigheten var med på å lage en «godhetslenke». Og oppfordringen var konkret, noe å ta med ut i hverdagen: Jeg vil hjelpe..., ta tid til å høre..., være din venn..., kan bidra med..., være der når du trenger meg mest.

I gatefesten fikk «hvert bord» i oppdrag å velge to ved sitt bord som

fortjente de to flotte blomsterbuketten, og det var sterkt å høre begrunnelsen for; hvorfor nettopp de var valgt!

Tema for dagen: «Sørg godt for ham – Sørg godt for hverandre», ble virkelig satt ut i praksis denne flotte dagen, som ordføreren avsluttet med å understreke betydningen av å legge til rette for fri religiøs utfoldelse i kirke og samfunn, også i Risør.

«Sound of happiness» sammen med risørfolk synger på gatefesten.

Høstens kalender for menighetene

Her får du oversikt over det som skjer i Risør og Sønedeled menighet i høst.

Spesielle kvelder som temakvelder, konserter mm er grønne, barne-/ungdomsarbeid er gule og trosopplæringstiltak rosa. Vanlige gudstjenester har sin oversikt på s. 2, og du finner fylde beskrivelser om ulike kvelder andre steder i bladet.

1 lør	
2 søn	
Uke36	
3 man	
4 tir	
5 ons	
6 tor	Fellesskapskveld 19.00- Krabbesund
7 fre	TenIn 19.00 - Sønedeled
8 lør	
9 søn	Spell levende gudstjeneste- Sønedeled
Uke37	
10 man	
11 tir	Undrekveld 17.00 - 4åringer- Frydendal
12. ons	Sangsamling 17.00 -2 åringer - Frydendal
	Temakveld 19.00 - Frydendal
13 tor	
14 fre	Reload 19.00 Frydendal
15 lør	
16søn	Temakveld 18.00 Sønedeled
	Supersøndag Frydendal. 4årsbok
Uke38	
17.man	Legoklubb 2.kl- Frydendal
18. tir	
19. ons	Blåveisen 17.15 Sønedeled m.hus
20. tor	
21. fre	
22. lør	
23. søn	
Uke39	
24.man	Legoklubb 2.kl - rett etter skolen
25. tir	Reload 19.00- Frydendal
26. ons	
27. tor	Kufa 19.00- Frikirken
28. fre	TenIn 19.00 - Sønedeled
29. lør	
30. søn	

OKTOBER	
Uke40	
1 man	
2 tir	
3 ons	
4 tor	
5 fre	
6 lør	
7 søn	
Uke41	
8 man	Legoklubb 2.kl - rett etter skolen
9 tir	Reload 19.00- Frydendal
10 ons	Temakveld- Frydendal
11tor	Undrekveld 17.00 - 4 åringer- Sønedeled
12 fre	TenIn 19.00 Sønedeled
13 lør	
14 søn	«Sprell levende» gudstjen. Sønedeled. 4årsbok
	Ungdomsgudstjeneste 18.00- Frydendal
Uke42	
15man	Legoklubb 2.kl - Frydendal
16 tir	
17 ons	Blåveisen 17.15- Sønedeled
18 tor	Skattejakt.. 6 år- Frydendal
	Kufa 19.00 - Frikirken
	Fellesskapskveld 19.00- Krabbesund
19 fre	
20 lør	
21 søn	Supersøndag -Frydendal- 6årsbok
Uke43	
22man	
23 tir	Reload 19.00 - Frydendal
24 ons	Konsert i Risør kirke kl. 19.00
25 tor	
26 fre	TenIn 19.00 - Sønedeled
27 lør	
28 søn	Konsert i Risør kirke kl.18.00
Uke44	
29man	
30 tir	
31 ons	

Dette er TenIn

- TenIn er en kristen ungdomsklubb for hele kommunen som holder til på Søndeled menighetshus. Vi møtes **annenhver fredag kl. 19.00 - 22.30**
- For å begynne på TenIn må du ha startet på ungdomskolen. Vi synes det er viktig at alle kan være seg selv, og miljøet er inkluderende og åpent
- TenIn er en selvstendig klubb med egen økonomi, derfor selger vi mat, brus og noe godteri, og er glade for alle som betaler **medlemskontingent på 50 kr i halvåret.**
- Vi har et eget styre valgt av ungdommene, som sammen med voksenlederne er ansvarlige for kveldene og klubbens økonomi.
- **Følg oss på facebook: TenInSøndeled**
Der kommer fortløpende info om kveldene, turer og dugnader.
- Add oss på Snap 😊

Husker du Femti-åra?

Torsdag 1. november kan du komme på Søndeled Menighetshus for en prat om 1950-tallet. Det er åpent for alle, men de som er født mellom 1940 og 1960 er spesielt invitert. Vi definerer vidt, hele perioden mellom 1945 og 1965 er interessant, "etter krigen og før oljealderen".

Uke 44	NOVEMBER
1 tor	Mimrekveld Søndeled kl. 19.00 Kufa 19.00 - Frikirken
2 fre	
3 lør	
4søn	Allehelgensdag
Uke45	
5 man	
6 tir	Reload 19.00 - Frydendal
7 ons	
8 tor	
9 fre	TenIn 19.00- Søndeled Kulturkveld 19.00 - Frydendal
10 lør	
11 søn	Ungdomsgudstjeneste. 18.00 Frikirken
UKE46	
12man	
13 tir	
14 ons	Blåveisen 17.15 - Søndeled
15 tor	Kufa 19.00- Frikirken
16 fre	
17 lør	Lys våken - Risør kirke
18 søn	Supersøndag- Risør kirke Temakveld 18.00 - Søndeled kirke
Uke47	
19man	
20 tir	Reload 19.00 - Frydendal
21 ons	
22 tor	Fellesskapskveld 19.00 Krabbesund
23 fre	TenIn 19.00 - Søndeled
24 lør	Lys Våken - Søndeled
25 søn	Sprell levende gudstjen. -Søndeled
Uke48	
26man	
27 tir	
28 ons	Blåveisen 17.15 - Søndeled
29 tor	Kufa 19.00- Frikirken
30 fre	

KUFA er ungdomsklubben i Frikirken, og en del av samarbeidet vårt om ungdomsarbeid. Fra 19.00 - 21.00. Andakt, aktivitet og mat er hovedingrediensene, samt god stemning. Kufa er et fint sted å være. Fra 7kl og ut videregående.

LEGOKLUBB 4 mandager i høst, rett etter skolen til kl. 16.00. Vi har brødmat, dagens fortelling og legobygging! Og nå har vi masse ny Lego. Husk å melde deg på. Kontakt trosopplærer.

Blåveisen og Hvitveisen

Velkommen til høstens samlinger på **Søndeled menighetshus annenhver onsdag fra 17.15 - 18.45**. På samlingene har vi andakt og synger, en hobbyaktivitet og enten kveldsmat eller utlodning.

Blåveisen passer for barn fra ca. 3år og - 3.trinn. **Hvitveisen** er fra 4.trinn - 7.trinn

Medlemskontingent 100 kr pr. halvår, søsken 50 kr. Følg oss på Facebook: Blåveisen og Hvitveisen

Et møte med Thomas Juell

Tor Morten Halvorsen, tekst og foto

«Pek på et hvilket som helst sted i kirken, og jeg skal fortelle deg en historie»

Ordene kommer uoppfordret fra en mann med et glimt i øyet og med bevegelser som tydelig bærer preg av entusiasme for kirken vi befinner oss i. Thomas Juell møter meg i Risør kirke denne sensommerdagen. Som organist i Risør har jeg møtt på ham noen ganger i løpet av sommeren i ivrig dialog med besøkende. Noen ganger også etter at den offisielle åpningstiden er over og inn i organistens øvetid. Samtalene går oftest på engelsk eller tysk og selvfølgelig uten manus og selvfølgelig har han inne høflighetsfraser på italiensk, fransk og spansk.

På spørsmål om når han fattet interesse for kirken og kirkens historie forteller han at han nok er både genetisk og arvelig «belastet». 4 av hans forfedre har vært prester i kirken, flere av gjenstandene, lysekroner og altertavle er gaver fra oldefedre med x antall tipp foran. Tante Theas kor, galleriet fremme til høyre bærer navnet til grandtante Thea Juell. Prest Klaus Juell, tilbake på 1700 tallet var første Juell i Risør.

Thomas Juell er lektor med historie som spesialitet. Hans fasinasjon for historie startet tidlig og ikke minst interessen for menneskene bak hendelser og gjenstander. Denne sommeren er hans 6.sommer som guide i Risør kirke. «Som lærer opplever man at elevene kommer til skolen fordi de må. Til kirken kommer mennesker fordi de har lyst. Da er det morsomt og givende å være guide». Gjennomsnittlig kommer 30-40 mennesker daglig til kirken gjennom sommeren. Kirken er åpen fra 12:00 til 14:00, men en dag kom han hjem først kl. 22:00. Han sender nemlig hjem kl. 14 hvis det fortsatt er

interesse. Dette kan være vrient hvis man er organist og trenger å øve, men for de besøkende er det fantastisk. Rekorden er 300 besøkende på en dag.

Primært er de besøkende utenlandske turister. De fleste av dem har på forhånd lest litt om kirken og vet allerede at dette er en de de fineste barokkirker i Norge. Det er imidlertid fascinerende hvor få av Risørs egne innbyggere som er innom kirken. En ting er de åpenbare og kjente historiske fakta om orgelfasade, prekestol osv. Og ikke minst altertavla, som etter all sannsynlighet stammer fra kretsen rundt Rubens. En speilvendt kopi av Rubens «Ultima Cena» («Den siste nattverd») som i dag henger i Pinacoteca Brera, Milano. Vår altertavle var på vei fra Amsterdam til Riga, båten forliste, og var så etter loven kongens eiendom. Isak Lauritssøn Falck (1601-1669) kjøpte båt og last og donerte så maleriet til Risør kirke. Dette og lignende historier forteller Thomas gjerne om, men det virkelig fasinerende er når han begynner å fortelle historien om menneskene og hendelsene bak det

hele. Om treskjarere, om familien, hvor de bodde og hvor de kom fra. Visste du f.eks. at messingfatet som i dag tilsynelatende bare ligger som støtte for sølvfatet i døpefonten, er kirkens antatt eldste gjenstand fra ca. 1500, fra Nürnberg, donert av en sjømann. Og at nettopp alle Risørs besøkende og innbyggere som gjennom tidene har donert gjenstander og ikke minst bygget kirken er en av grunnene til at den er så vel bevart. Risør kirke har vært

folkets kirke og folket har vært stolte av den. Jeg oppfordrer alle risørboere til å utforske disse historiske skattene sammen med Thomas Juell. Du vil garantert få vite mye du ikke visste og du vil kjenne at du også er stolt av å høre til Risør kirke.

Kirkeverge Ingvar Lillehammer kommer innom kontoret, hvor vi sitter og snakker sammen. Han overleverer en liten oppmerksomhet som takk for sommerens guiding. All omvisning har han gjort uten vederlag rett og slett fordi han er interessert i å fortelle om kirken, han er stolt av kirken og vil gjerne folk skal vite og kunne noe om den fantastiske kirken vi har i Risør. Thomas bor vis a vis kirken, et kort steinkast unna. «Den hender jeg ser noen gå fra kirken og har kommet til lukket dør. Da går jeg gjerne ned og forteller at jeg har nøkkel gjerne kan vise frem kirken selv om jeg vet jeg risikerer å ikke komme hjem igjen på en god stund.» Vel innenfor dørene med lysene tent kommer ordene: «Pek på en hvilket som helst sted i kirken, og jeg skal fortelle deg en historie».

**REGNSKAPSSENTERET
SØNDELED A/S**
Aut. regnskapsfører ARF
Sønedeledtunet tlf. 37 14 30 40

**SØRLANDSPORTEN
TRAFFIKSENTER A/S**

Tlf. 37 15 50 25

**SØNDELED BILVERKSTED
FALKENREDNINGSTJENESTE**
Bilbergning - Veihjelp
Hele døgnet / Hele året

Klausens Leggeservice a/s

*Tapet – maling – gulvbelegg
Flislegging – parkett – høytrykksvasking
Stillasutleie*

Knut O. Klausen, Flinten 4 A, 4950 Risør
Tlf. 37 15 12 90 – 90 93 15 90

Sønedeledtunet

GRAVMONUMENTER

*Topp kvalitet til rimelig pris
– Kort leveringstid.*

Spesialister på omsliping, navnetilførsel samt restaurering.

ÅPNINGSTIDER:

Mandag-fredag..... kl. 07.00-16.00

Torsdag..... kl. 07.00-18.00

Lørdag..... kl. 09.00-13.00

Ikke desember, januar, februar og mars)

Ellers kvelds- og lørdagsåpent etter avtale.

Ring oss! Vi gir råd og veiledning i alle spørsmål
ang gravstedet. Be om vår katalog.

Fevik Steinindustri a/s

Tlf. 370 47 231 Mob. 975 92 000 E-post: fevik.stein@online.no

Adr: Moy Moner 101 – mellom Grimstad og Fevik

Bjørklund og Hjelmaas – tradisjoner i stein

10 års
gratis
oppretting
av nye
stein

LUNA
parfumeri

Tlf. 37 15 24 75 - Kragstgt. 7A, 4950 Risør

Aktive Fredsreiser
TRAVEL FOR PEACE
TEMATURER / SKOLETURER
www.aktive-fredsreiser.no

J.TORJUSEN

Malerverar, Interiør, Belysning
Kontroll/fylling av brannslukningsapparat
Tlf. 41 33 6000

**OPTIKER
KNUT MYREN A/S**
BRILLER & KONTAKTLINSER NOF-NKP-NSO
Kragstgt, 25, tlf. 37 15 02 54 - 4950 Risør

BYGGMESTERFIRMA

O. G. MESEL & SØNNER a/s

*Nybygg, tilbygg, reha- bilitering, betongs-
arbeid, kjøkkeninnredning.*

Tlf.: 37 15 42 47

Mobil 90 52 73 03

90 85 72 10

Mr. Egelands Verk

4990 Sønedeled

BEE Brd. Ellefsens Eftf. A/S

Bilverksted - Oppretting - Lakkering - Bilutleie - Dekkservice
Kranvn. 58, 4950 RISØR. TLF. 37 15 10 88

Konsserter i Risør kirke i høst

Denne høsten har vi to fine konsserter å ønske velkommen til. Disse bør du få med deg:

Onsdag 24.oktober kl. 19:00 - Agder Camerata med musikk av bl.a. Alfred Gammelseter

Agder Camerata – Musikalsk fødsel i fem stadier

Paris, Mai 1913.

Ramaskrik og opptøyer etter premieren på Stravinskys "Vårofferet" i Paris. Hundre år senere er dette verket standardrepertoar og spilles med den største selvfølge.

Sør-Norge, Oktober 2018.

Ensemblet Agder Camerata er på turné med samtidsmusikk av komponister fra Agder-regionen. Fare for opptøyer? Nepe, men det er samtidsmusikk, og da kan alt skje!

På konsert med Agder Camerata vil publikum få oppleve de fem essensielle ledd i fødselen til et nytt stykke klassisk musikk: Komponisten - komponistens idé - notene til stykket - utøveren - publikum. Å treffe komponistene og høre hvorfor/hvordan de skrev musikken gir et nærere forhold til musikk-tradisjonen. Det er som å holde hender med Beethoven via Liszt, Grieg, og Stravinsky.

Musikken som blir til i dag står på skuldrene til disse gigantene, og bærer preg av stor frihet og mange muligheter, noe publikum vil få høre på konsert med Agder Camerata. Vi garanterer at publikum vil finne noe de vil like. Kanskje man får høre noe man ikke liker så mye - til og med misliker? Det er lov!

Musikk av: *Stig Nordhagen, Anna Jastrzebska, Espen Jensen, Konrad Øhrn, Kjell Marcussen, Vidar Kristensen* og ikke minst Risørs egen *Alfred Gammelsæter*. De som ikke fikk med seg Erik Haugan Aasland sin tolkning av "Uccelli" på kultur natt i år, får en ny sjanse. Verket er et av Alfreds hovedverk for piano. Uccelli er italiensk for "fugler", men vi får høre mer enn fugler - alt fra stillhet til torden er inkludert.

Agder Camerata:

- Vincent Kok, fløyter
- Bjørn Rønnekleiv, klarinett
- Olga Rakvåg, fiolin
- Randi Birkeland, cello
- Erik Haugan Aasland, piano

Erik Haugan Aasland

Søndag 28.oktober kl. 18:00 - Piano- og cellokonsert med duo fra Latvia.

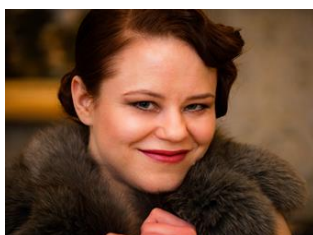
Celebrating 100 years of Latvia.

In November 2018 Latvians all around the world will celebrate 100 years since establishing the republic of Latvia.

To 1 november 2018 feirer alle litauere 100 år siden etableringen av Litauen som selvstendig republikk. Ilze og Agate gir sitt bidrag til denne markeringen ved å gi en konsertturne i Norge i oktober hvor de presenterer musikk og forteller om Latvia. Vi er så heldige å få besøk fra dem søndag 28.oktober. Programmet vil bestå av de vakreste eksempler på latvisk kammermusikk og inspirerende historier om latvisk musikk og komponister. Som en gest til norsk vennskap vil de også spille bl.a. musikk av Grieg.

Performers:

Ilze Jaunzeme (piano)
Agate Ozoliņa (cello)

Ilze og Agate

BOSVIK

www.bosvik.no

L. KNUDSEN A/S

Jernvarer, malervarer,
kjøkken - og verneutstyr
Tlf. 37 15 02 88

Daulsen & Sønn a/s

Tlf: 37 15 05 20
Hasdalsgt. 20, 4950 Risør
Bademiljø
BEST PÅ BAD

SØNDELED RØRHANDLEL AS

ikke bare rør! www.srh.no
Telefon: 37 15 61 71 – Mobil: 954 34 051 – E-post: srh@srh.no

**Risør
Guldsmedforretning**

Kragsgt. 6 - 4950 Risør
Tlf. 37 15 14 84

 **ELEKTRO
SKAGERRAK**

Grønningveien 37A, 4950 Risør – Tlf. 37 14 39 14

Bolig – Skip – Industri
Installasjoner og service – Maritim Elektronikk
Tele – Data

 **SONNINGDAL
ELEKTRO a.s**
ELEKTROENTREPRENØR
49B4/ÅKLAND

Tlf.: 37 15 51 10 - Fax: 37 15 53 20
post@sonningdalelektro.no

 SPAREBANKEN SØR

Telefon 38109200

KIMI mini pris

 BEISLAND
BEGRAVELSESBYRÅ

**Tlf. 37 15 51 15
HELE DØGNET**

Kjell Arne Sjaavaag
Tlf. 95 40 50 22
Jan Ivar Beisland
Tlf. 37 15 01 64

*Erfaring - kvalitet og
verdighet gjennom 34 år.*

Blomster fra eget binderi.

Lindstøl;libris

Kragsgt. 10 | 4950 Risør
Tlf: 37 15 07 55 | lindstol@libris.no
www.libris.no

*En verdig
begravelse
gir trygghet
i sorgen.*

Hellerdals
Begravelsesbyrå AS
Tlf. 371 55 305
www.hellerdals.no

Lokalavisen for Risør og Gjerstad

Aust Agder Blad

Strandgata 23, PB 40 4951 Risør. tlf. 37 14 91 00

**SALDO
regnskapas
RISØR**

AUTORISERT REGNSKAPSPÅRREGSKAP (ASB)

postboks 49
4951 Risør
telefon 37 14 30 30
org nr: 970 918 523 MVA
www.saldoregnskap.no

Den store kirkebasaren.

Fortsettelse av artikkel s. 5

Kafeen inne på menighetshuset var det store samlingsstedet med masser av kaker,

rømmegrøt og pølser. Åresalg og basar

kombinert med litt halvda'rlig vær, gjorde at det var fullt både i salen og ute i gangen.

Som en avrunding på dagen, før

trekningen på basaren, hadde

Motettkoret en minikonserert i kirken

med et variert program. Konserten

samlet 70-80 mennesker som virket

svært fornøyd for en fin opplevelse

Nytt av året.

I år ble det et utvidet program for barna. "Kino-forestilling" har vi hatt et par år, og i år utvidet vi med eget telt med ansiktsmaling og rastafletting. Vi tror dette er noe som blir satt pris på for barnefamilier og noe å satse videre på med flere og nye aktiviteter.

Tilbakemeldinger tyder på at folk trivdes, det var hyggelig stemning, god flyt i programmet og et tilfredsstillende resultat. En stor takk til alle frivillige og ansatte for en stor og solid innsats, og takk til alle som kom.

 REKSAKT
Regnskap as
Hasdalgt.20, 4950 Risør

Tlf. 37 15 01 64

 ØSTRE AGDER
SPAREBANK

Circle K Risør Telefon: 37 15 10 90

 EXTRA

RANDVIK
Åpningstider:
Mandag – fredag: kl 07.00 – 22.00
Lørdag: kl 08.00 – 21.00

SØRLANDSPORTEN
kafeteria og veikjokken

Velkommen til nyoppussede lokaler. Vi har middag til hverdag og fest/ catering/kaker. Åpent mandag – søndag. Ring 37155116, eller ta kontakt på Facebook: @Nyesorlandporten.

Risør kirkelige fellesråd

Postboks 297, 4953 Risør Org.nr 976 992 008, www.risor.kirken.no

Daglig leder/kirkeverge: Ingvar Lillehammer
47 23 62 99 – i.lillehammer@risor.kirken.no

Sekretær: Annabelle Green Lundberg
3715 03 21- sekretaer@risor.kirken.no

Sogneprest: Inger Øybekk
94 43 35 20 – inger@risor.kirken.no

Sokneprest: Albert M. Walla
92 29.24 09 – a.walla@risor.kirken.no

Trosopplærer: Laila T. Stensvold
95 09 88 07 – laila@risor.kirken.no

Prostidiakon:

Kirkemusiker: Tor Morten Halvorsen
3715 03 21 – tmh@risor.kirken.no

Organist: Jan Egil Berg
48253200 – janegil@risor.kirken.no

Menighetsforvalter Risør: Eileen Liborg Basma
3715 03 21 – eileen@risor.kirken.no

Saksbehandler Søndeled: Torgeir Øverland
45633400 – torgeir@risor.kirken.no

Klokker, Søndeled: Lisbeth Leivann
91 58 80 06 – lis-lei@online.no

Kirketjenere:
Ivar Tormod Eidet
90 12 97 70 – tormod@risor.kirken.no

Einar Rundholt – 90 51 04 43

Lars Olav Hovland - 993 96 648

Leder av kirkelig fellesråd:
Øystein Lien
97 58 00 43 – oystel@frisurf.no

Leder av Risør menighetsråd:
Marianne Rundholt
99 56 45 44 – mariannelillemor@hotmail.com

Leder av Søndeled menighetsråd:
Lars S. Lauvhjell
91 39 26 88 – larslauvhjell@gmail.com

KONTORTIDER:

Risør menighetskontor og kirkevergekontoret

Kirkegaten 1
Tlf.: 37 15 03 21, faks 37 15 22 54
Mandag – torsdag kl. 09.00 – 12-30

Det er ofte noen til stede utenom disse tidene også, så bare prøv å ring eller kom innom.

Søndeled Menighetskontor

Brattstø 4, 4990 Søndeled
Tlf.: 37 15 61 31, telefaks: 37 15 62 00
Tirsdag kl. 09.00 – 12.00

Det er ofte noen til stede andre dager også. Er det ingen på kontoret er telefonen viderekoblet til Risør

Risør og Søndeled menighetsblad

Utgis av Risør kirkelige fellesråd
Adresse: postboks 297,
Kirkegaten 1, 4953 Risør
E-post: eileen@risor.kirken.no

Frivillig kontingent kan innbetales til bladets konto:
2860.23.44586 – menighetsbladet
2860.19.01821- givertjenesten

Tanker på siste side

Albert M. Walla

Vårt HÅP, i Jesus

Menneskets behov for å forholde seg til det ukjente og fornekte det ugjenkallelige! Menneskets ønske om å gjemme døden. Det er så visst ikke vårt behov. Når den kristne kirke taler om døden, omtales den som en del av livet. Livet i vår verden!

Kahlil Gibran sa det slik: "Livet og døden er ett, slik elven og havet er ett".

Men med en gang vi snakker om livet i Gud – er døden uaktuell – et ikke-tema. For hos Gud er bare liv, hør igjen apostelen Johannes' visjon: "Fra tronen hørte jeg en høy røst som sa: "Se, Guds bolig er hos menneskene. Han skal bo hos dem, og de skal være hans folk, og Gud selv skal være hos dem. Han skal tørke bort hver tåre fra deres øyne, og døden skal ikke være mer, heller ikke sorg eller skrik eller smerte. For det som før var er borte."

Dette tror jeg på! – At det for oss er et liv etter død!

Ikke fordi jeg opplever det logisk. Ikke fordi jeg mener å kunne føre bevis for at det kan bli slik. Ikke fordi jeg tar alle nær døden-opplevelser jeg leser om som inntekt for en slik tro. Nei – jeg tror på det fordi jeg tror på Jesus og det som skjedde med han. At han ble levende igjen. I dette underlige mysterium ligger troen min forankret – også på dette! At det finnes et evig liv for meg! Men hva betyr så det?

Det er ikke mye som sies om det i vår Bibel, og de stedene det omtales bruker bibelen bilder og vendinger som er knyttet til menneskenes erfaringer. Vi leser om lammet som beiter sammen med ulven, om krigsutstyr som smeltes om til jordbruksredskaper, om en by som glitrer av kosteligheter, om Gud som tørker bort hver tåre, om en fest med bugnende retter.

Men det er et bilde som for meg slår de alle og som forteller meg mer enn noe hvordan livet etter døden skal bli, og det er det vi leste sammen: "Guds bolig er hos menneskene og Gud selv skal være hos dem."

"Være hos" Er ikke det en fin måte å si det på? Tenk bare hvor viktig det er for oss å være hos – være sammen med?

Vi husker det fra barndommen, tryggheten ved å være hos – være i en familie – ha en venn. Vi husker det fra forelskelsestider – fra så vel glade som vanskelige stunder – hvor godt det var å være hos! Det gir trygghet, det gir mening, det gir varme.

Å ikke være hos – betyr overlatt til seg selv – alene!

Å være hos betyr lukket inne i fellesskapet hos Gud.